

Telenor Norge AS
Snarøyveien 30
1331 FORNEBU

Vår ref.:
0902010-172 - 411.7

Vår dato:
16.1.2013

Deres ref.:
TnR-2010-069

Deres dato:
16.11.2012

Saksbehandler:
Frid Sissel Reiersølmoen

www.npt.no

Regnskapsmessig skille i tidligere marked 15

Post- og teletilsynet (PT) viser til Telenors rapportering av regnskapsmessig skille for første halvår 2012 i markedet for tilgang til og samtaleoriginering i offentlige mobilkommunikasjonsnett datert 1. oktober 2012 og korrigert rapportering datert 15. oktober 2012, herunder revisors bekreftelse av samme dato. Rapporteringen er basert på PTs vedtak 5. august 2010 og 29. oktober 2010.

Under PTs behandling av regnskapsmessig skille har tilsynet bedt Telenor om utfyllende informasjon på enkelte punkter. Det vises i denne sammenheng til Telenors svar i brev av 16. november 2012, e-poster fra Telenor 10. oktober og 23. november 2012, samt dialog med Telenor, senest telefonmøtet 13. desember 2012.

Regnskapsmessig skille som et verktøy for å følge opp kravet til ikke-diskriminering

PT har i vedtaket 5. august 2010 lagt til grunn at regnskapsmessig skille skal være et utgangspunkt for å sikre at kjøpere av nasjonal gjesting og MVNO-tilgang får priser som ikke er høyere enn hva Telenor tar fra egen virksomhet og at kjøperne således ikke skal oppleve marginskvis gitt at de er like effektive i sin virksomhet som Telenor. Ved vurdering av om kravet til ikke-diskriminering er overholdt vil PT også kunne benytte andre økonomiske analyser, jf. vedtakets punkt 235. Hvorvidt tilgangsprisene er i overenstemmelse med kravet til ikke-diskriminering, vil således avgjøres på bakgrunn av en helhetsvurdering.

Da vedtaket ble fattet 5. august 2010, hadde PT et særlig fokus på priser for datatrafikk, jf. vedtakets punkt 233. Datatrafikk var et produktområde i sterk vekst og det ble antatt å være viktig for kjøpere av tilgang å oppnå konkurransedyktige priser som gjorde dem i stand til å tilby attraktive sluttbrukerprodukter. PT påla derfor Telenor å skille ut datatrafikk fra tale og SMS i regnskapsoppstillingen for å avdekke eventuell krysssubsidierting fra andre produkter.

Resultatene for data har imidlertid over flere rapporteringsperioder vist at dette produktområdet gir positive resultater, og at det derfor ikke skal være nødvendig for kjøpere av tilgang å krysssubsidiere med inntekter fra andre produktområder. Resultatene fra regnskapsmessig skille har således ikke indikert behov for særskilt oppfølging av prisene for data.

Etter at PT fattet vedtaket 5. august 2010 har det vært en utvikling i retning av at fastprisprodukter, det vil si at abonnement hvor tale, SMS og data selges til en fast pris, i stor grad har tatt over for tradisjonelle abonnement basert på enhetspriser. Fremveksten av slike fastprisprodukter bidrar til

at innteks- og kostnadsfordelingen mellom tale/SMS og data vil kunne bli mindre presis enn tidligere.

Det har også vært en diskusjon mellom PT og Telenor om prinsipper for fordeling av felleskostnader. PT har i vedtaket 5. august 2010 og 29. oktober 2010 lagt til grunn at felleskostnader skal fordeles på grunnlag av tidligere henførte kostnader som en videreføring av prinsippet om årsakssammenheng. PT er imidlertid innforstått med at det finnes andre metoder for fordeling av felleskostnader, som kan gi andre resultater. Konsekvensene for resultatet blir større, desto lavere aggregeringsnivå rapporteringen gjøres på. Ettersom felleskostnader utgjør en stor andel av kostnader til intern sluttbrukervirksomhet, vil valg av prinsipp for fordeling av felleskostnader dermed kunne få betydning for sluttresultatet i regnskapsoppstillingen dersom rapporteringen blir relativt detaljert.

På denne bakgrunn mener PT at mye taler for at resultatene for tale/SMS og data må sees i sammenheng ved vurderingen av resultatene i regnskapsmessig skille. Ettersom den totale regnskapsoppstillingen viser positivt resultat har PT ikke funnet grunnlag for å konkludere med at Telenor ikke har etterlevd kravet til ikke-diskriminering.

Tilleggsrapportering basert på faktisk fakturering

Rapportering av regnskapsmessig skille skal i følge vedtaket 5. august 2010 og 29. oktober 2010 baseres på standardavtaler for tilgang. Network Norway ble i perioden oktober 2011 til november 2012 tilleggsfakturert på bakgrunn av påstand om mislighold. Dette innebar at Network Norway siden oktober 2011 hadde dårligere vilkår enn vilkårene i standardavtalen. I brev av 2. november 2012 ba PT Telenor om å tilleggsrapportere regnskapsmessig skille med bruk av de prisene Telenor faktisk la til grunn ved fakturering av nasjonal gjesting. Telenors tilleggsrapportering i brev av 16. november 2012 viste et svakt positivt resultat samlet sett.

Etterjustering av priser i rapporteringsperioden

Som nevnt over skal rapportering av regnskapsmessig skille baseres på standardavtaler for tilgang. Telenor har i tillegg rapportert regnskapsmessig skille for nasjonal gjesting basert på prisene som følger av tilleggsfaktureringen både for andre halvår 2011 og første halvår 2012. I brev av 8. november 2012 til PT opplyste Telenor om at tilgangsprisene i henhold til tilleggsfaktureringen ble redusert med virkning fra 1. januar 2012. Network Norway ble først informert om etterjusteringen i brev 6. juni 2012. Overfor PT begrunnet Telenor prisreduksjonen med at selskapet ønsker å «unngå en diskusjon mellom avtalepartene om prisene i forhold til prinsippet om ikke-diskriminering mellom egen og ekstern virksomhet». PT legger til grunn at Telenor siktet til plikten selskapet er underlagt under den gjeldende reguleringen til ikke å diskriminere mellom selskapets interne tjenesteleverandør og eksterne kjøpere av tilgang. Etter PTs vurdering er det rimelig å anse at de justerte tilgangsprisene i henhold til tilleggsfaktureringen for nasjonal gjesting gjeldende fra 1. januar 2012 ble redusert til et nivå Telenor anså som nødvendig for ikke å komme i konflikt med kravet til ikke-diskriminering.

PT vil på generelt grunnlag understreke at kravet til ikke-diskriminering er et løpende krav Telenor er pålagt. PT er av den oppfatning at etterjustering av tilgangspriser gir tilgangskjøperen redusert forutsigbarhet om sine tilgangsvilkår og at usikkerheten vil kunne redusere tilgangskjøperens mulighet for å konkurrere effektivt. Telenor skal til enhver tid sørge for at kravet til ikke-diskriminerende priser er oppfylt. Å justere prisene i etterkant er ikke i tråd med formålet bak denne forpliktelsen.

Inntektssiden i regnskapsoppstillingen

I følge PTs vedtak 5. august 2010 skal inntektssiden i regnskapsoppstillingen omfatte alle relevante tjenester som sluttbrukere kjøper av Telenors mobilvirksomhet. Tjenester som eksempelvis internasjonal gjesting, salg av mobiltelefoner og nummerportering er medtatt i regnskapsrapporteringen, men disse tjenestene omfattes imidlertid ikke av tilgangsplikten i marked 15. Telenor spesifiserer inntekter og kostnader for disse postene, slik at PT kan vurdere effekten av disse tjenestene på resultatet i regnskapsmessig skille. PT har vurdert denne effekten for angjeldende regnskapsrapportering og funnet at dersom inntekter og kostnader forbundet med internasjonal gjesting ikke medtas i resultatberegningen blir resultatet vesentlig dårligere, men

fremdeles positivt samlet sett. Dette gjelder både for MVNO-tilgang og nasjonal gjesting tilgang. Dersom inntekter og kostnader forbundet med salg av mobiltelefoner og nummerportering ikke medtas i beregningen forbedres resultatet for begge tilgangsførmene.

Konklusjon

Telenor har rapportert regnskapsmessig skille for første halvår 2012 etter de prinsipper som er fastlagt for rapporteringen. For begge tilgangsførmene viser rapporteringen et positivt resultat samlet sett, men fortsatt negativt resultat for tale/SMS for MVNO-tilgang. På bakgrunn av vurderingene ovenfor legger PT imidlertid til grunn at det regnskapsmessige skillet isolert sett ikke gir grunnlag for å konkludere med at kravet til ikke-diskriminering mellom selskapets interne tjenesteleverandør og eksterne kjøpere av tilgang ikke er oppfylt.

PT vil imidlertid understreke at kravet til ikke-diskriminering er et løpende krav Telenor er pålagt. PT er bekymret for hvordan Telenor synes å etterjustere tilgangspriser for å innrette seg etter dette kravet. Etterjustering av prisene skaper lite forutsigbarhet for kjøpere av tilgang og svekker deres konkurransekraft. PT vil kunne vurdere overtredelsesbot etter ekomloven § 10-13, dersom tilsvarende skjer igjen.

Med hilsen

Irene Åmot (e.f.)
avdelingsdirektør

Hans Jørgen Enger
seksjonssjef

Post- og teletilsynet
Postboks 93

4791 Lillesand

Vår dato
16.11.2012

Deres dato
02.11.2012

Vår saksbehandler
Torbjørn Hauger

Vår referanse
TnR-2010-069

Deres referanse
0902010-146-411.7

REGNSKAPSMESSIG SKILLE I TIDLIGERE MARKED 15

Vi viser til Post- og teletilsynets (PT) brev av 2. november 2012, hvor PT ber om utfyllende informasjon på noen punkter i forbindelse med Telenors rapportering av regnskapsmessig skille i tidligere marked 15.

Deler av dette brevet inneholder informasjon som er forretnings sensitiv for både Telenor, Telenor ber derfor om at de deler av brevet som er mer ket med [UOFF...] unntas fra offentlighet, jf. offentleglova § 13, jf. forvaltningsloven § 13.

PT ber Telenor begrunne hvorfor produktet/tjenesten maskin-til-maskin er medtatt i rapporteringen, samt spesifikasjon av den tilhørende inntekt.

Telenor har i all tidligere rapportering medtatt inntekter og kostnader fra maskin-til maskin produktet. Dette baseres på PTs vedtak i marked 15 av 5. august 2010 med endringsvedtak av 29. oktober 2010, hvor det fremgår at inntekter som faktureres sluttbrukerne skal omfatte alle relevante tjenester som sluttbrukerne kjøper av Telenors mobilvirksomhet. PT har i sitt brev av 27. januar 2011 antatt at Telenor rapporterer sluttbrukerinntekter fra alle tjenester som leveres av Telenors mobilvirksomhet. Telenor oppfatter det derfor ikke som tvilsomt at maskin-til-maskin produktet skal omfattes av regnskapsmessig skille.

Telenor har tidligere ikke hatt en egen tilgangspris for maskin-til-maskin. Denne trafikk har derfor tidligere vært avregnet til «ordinære» tilgangspriser. I den senere tid er det imidlertid etablert en egen tilgangspris for maskin-til-maskin produktet, og dette er bakgrunnen for at produktet er spesifisert med egen tilgangskostnad i rapporteringen for 1. halvår 2012. Den tilhørende inntekt fra produktet var [UOFF]

PT ber Telenor utarbeide regnskapsmessig skille for nasjonal gjesting med utgangspunkt i prisene som er gjeldende for 1. halvår 2012.

Nedenfor følger regnskapsmessig skille for 1. halvår 2012 basert på de vilkår som ligger til grunn for fakturering av Network Norway. Telenor vil samtidig presisere at tilgangsprisene til Network Norway ikke er endret, men at Network Norway fra 3. oktober 2011 er tilleggsfakturert i henhold til en misligholdsklausul i avtalen.

[Tabellen UOFF:

Tall i mkr	Nasjonal gjesting	
	Tale/SMS	Data
Inntekter		
- Kostnader til nettoperør		
- Ekstern varekost		
= Bruttofortjeneste		
- Kostnader intern sluttbrukervirksomhet		
= Resultat		
- Kalk. Rente (13,5%)		
= Resultat etter kalk. Rente	-744	839

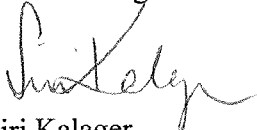
Telenor kan bekrefte at kostnader til nettoperør med MVNO-avtale fra og med 23. mars 2012 samsvarer med tilbud gitt til TDC 24. september 2012. Telenor kan også bekrefte at de prisene som fremkommer i tilbudet gitt til TDC for tiden er å anse som Telenors standardpriser for MVNO-tilgang. Telenor kan imidlertid ikke utelukket at de vilkår som anses som Telenors standardvilkår for MVNO-tilgang vil endres som følge av departementets endelige behandling av klagen på PTs vedtak av 23. mars 2012.

Beregningene av antall abonnement som er lagt til grunn ved beregning av kostnader til nettoperør fremgår under; **[Tabellen UOFF:**

	NR	MVNO
MSISDN med trafikk siste 90 dager	Tot90	
MSISDN uten trafikk siste 30 dagers periode	Tot30	
Tvilling/Trillingkort	Tv30/Tv90	
Telemetri	Tele30	
Antall abonnement for beregning av kostnader til nettoperør		

Forskjellen i antall abonnement i Tot90 utgjøres av Telemetri abonnement, da disse ikke inngår i tellingen i MVNO-avtalen da det er etablert egen maskin-til-maskin avtale for MVNO. I nasjonal gjesting avtalen med Network Norway er ikke maskin-til-maskin abonnement omfattet av avtalen, og disse er derfor forutsatt priset i henhold til Telenors standard maskin-til maskin avtale.

Med hilsen
Telenor Norge AS

Siri Kalager
Regulatorisk direktør

 Telenor ASA
Snarøyveien 30
1331 FORNEBU
Norge

Vår ref.:
0902010-146 - 411.7

Vår dato:
2.11.2012

Deres ref.:
TnR-2010-069

Deres dato:
15.10.2012

Saksbehandler:
Frid Sissel Reiersølmoen

www.npt.no

Regnskapsmessig skille i tidligere marked 15

Post- og teletilsynet (PT) viser til Telenors rapportering av regnskapsmessig skille for første halvår 2012 datert 1. oktober 2012 og rettet rapportering datert 15. oktober 2012. Rapporteringen er basert på PTs vedtak 5. august 2010 og 29. oktober 2010.

For å kunne gjøre en nærmere vurdering av Telenors rapportering, vil PT be om utfyllende informasjon på noen punkter. Disse er gjengitt nedenfor.

Prosesen med prøverapportering av regnskapsmessig skille for første halvår 2010 resulterte i en presisering av detaljingsnivået på kostnads- og inntektspostene som inngår i de ulike regnskapsoppstillingene, jf. PTs brev av 11. mars 2011 til Telenor. I brev av 27. januar 2011, som var en del av korrespondansen, redegjorde PT for hvilke produkter/tjenester som etter tilsynets vurdering naturlig inngår i det regnskapsmessige skillet i marked 15 i henhold til gjeldende vedtak i marked 15.

Under kostnader til nettoperatør er kostnader i forbindelse med produktet maskin-til-maskin medtatt. PT ber Telenor begrunne hvorfor produktet/tjenesten nå er tatt med, i motsetning til tidligere rapporteringer. Samtidig ber PT Telenor om å spesifisere den korresponderende inntektsposten.

I vedtak av 29. oktober 2010 fremgår det at rapporteringen av regnskapsmessig skille skal være basert på vilkårene i standardavtale om nasjonal gjesting. I rapporteringen for 1. halvår 2012 opplyser Telenor at det er avtalen om nasjonal gjesting med Network Norway som er benyttet i regnskapsmessig skille oppstillingen, og at denne avtalen er å betrakte som standardavtale. PT legger til grunn at standardvilkårene for nasjonal gjesting fremgår av avtalen mellom Telenor og Network Norway av 18. august 2010, slik de fremgår uten prisøkning i kraft av bestemmelsen om eksklusivitet.

Network Norway har siden oktober 2011 vært underlagt tilgangspriser som er høyere enn prisene i standardavtalen. PT er gjort kjent med at tilgangsprisene overfor Network Norway ble justert fra 1. januar 2012, jf. PTs brev til Telenor datert 1. november 2012.

PT ber Telenor om å utarbeide regnskapsmessig skille for nasjonal gjesting med utgangspunkt i prisene som er gjeldende for perioden det rapporteres for.

Det synes som om kostnader til nettoperatør med MVNO-avtale samsvarer med tilbud gitt til TDC 24. september 2011. PT ber Telenor bekrefte dette. Videre ber tilsynet Telenor bekrefte at dette er de nye standardvilkårene for MVNO-tilgang.

Telenor har lagt til grunn ulikt antall abonnement for beregning av kostnader til nettoperatør for henholdsvis MVNO-tilgang og tilgang til nasjonal gjesting. Ifølge gjeldende standardavtale for MVNO-tilgang skal antall abonnement beregnes med utgangspunkt i antall MSISDN med trafikk siste 90 dagers periode (Tot90) fratrukket antall MSISDN til Tvilling/Trilling med trafikk siste 90 dagers periode (Tv90). Ifølge standardavtalen for nasjonal gjesting skal antall abonnement beregnes med utgangspunkt i antall MSISDN med trafikk siste 90 dager (Tot90) fratrukket MSISDN uten trafikk siste 30 dagers periode (Tot30), Tvilling/Trillingkort (Tv30) og Telemetri (Tele30).

PT ber Telenor vise beregningene for hvordan selskapet har kommet frem til antall abonnement som er lagt til grunn ved beregning av kostnader til nettoperatør for begge tilgangsførmene.

Frist for tilbakemelding 16. november 2012.

Med hilsen

Irene Åmot (e.f.)
avdelingsdirektør

Frid Sissel Reiersølmoen
seniorrådgiver

Post- og teletilsynet
Postboks 93

Vår dato
15.10.2012

Vår referanse
TnR-2010-069

4791 Lillesand

Deres dato
11.03.2011

Deres referanse
0902010-81

Vår saksbehandler
Torbjørn Hauger

REGNSKAPSMESSIG SKILLE I TIDLIGERE MARKED 15

Vi viser til Post- og teletilsynets (PT) vedtak 5. august 2010 i tidligere marked 15, endring av vedtak datert 29. oktober 2010 og etterfølgende korrespondanse i saken. I henhold til vedtaket oversendes Telenors rapportering av regnskapsmessig skille basert på regnskapstall, priser og volumer for første halvår 2012.

Nærværende brev inneholder forretningshemmeligheter. Tekst merket [UOFF] bes unntatt fra offentlighet og partsinnsyn, jf. offl. §13, jf. fvl. §§ 13 og 19.

I vedtaket 5. august 2010 ble Telenor pålagt å utarbeide et regnskapsmessig skille mellom nettvirksomheten og den interne tjenesteleverandørvirksomheten for sin mobilvirksomhet i Norge. PT har stadfestet at det er Telenors egne samtrafikkpriser som skal benyttes i regnskapsoppstillingen, og har videre angitt prinsipper for å fordele både inntekter og kostnader mellom tale/SMS og data. Mobiltjenestene selges bundlet, noe som medfører at valg av fordelingsprinsipper i stor grad bestemmer resultatet for hhv tale/SMS og data. Telenor er derfor enig med PT i at hvorvidt prisene for tilgang er i overensstemmelse med kravet til ikke-diskriminering må avgjøres ut fra en helhetsvurdering.

Regnskapsmessig skille MVNO-avtale: [UOFF tabell]

Tall i mkr	MVNO	
	Tale/SMS	Data
Inntekter		
- Kostnader til nettoperatør		
- Ekstern varekost		
= Bruttofortjeneste		
- Kostnader intern sluttbrukervirksomhet		
= Resultat		
- Kalk. Rente (13,5%)		
= Resultat etter kalk. Rente	-286	765

Regnskapsmessig skille nasjonal gjesting avtale: [UOFF tabell]

Tall i mkr	Nasjonal gjesting	
	Tale/SMS	Data
Inntekter		
- Kostnader til nettoperatør		
- Ekstern varekost		
= Bruttofortjeneste	_____	
- Kostnader intern sluttbrukervirksomhet		
= Resultat	_____	
- Kalk. Rente (13,5%)	▮	
= Resultat etter kalk. Rente	50	914

Inntekter omfatter inntekter som er fakturert sluttbrukere og inntekter fra samtrafikk til de samme sluttbrukerne. Inntektene som er fakturert sluttbrukerne hentes fra regnskapet og omfatter alle relevante tjenester som sluttbrukerne kjøper av Telenor Norge. Inntektene fra samtrafikk inkluderer inntekter på samtrafikk fra Telenors egen fastnettvirksomhet, som om mobil og fastnettvirksomheten i Norge var organisert i to adskilte selskaper, og det mellom dem var etablert en standard samtrafikkavtale. Inntektene baseres på Telenors egne samtrafikkpriser. I tillegg inkluderer inntektene også noen inntekter som kommer fra forhandlere og andre operatører, bl.a. salg av mobiltelefoner og porteringsinntekter.

Spesifikasjon av inntekter: [UOFF tabell]

Tall i mkr		
	Tale/SMS	Data
Etablerings og abonnementsinntekter		
Trafikkinntekter innland		
Trafikkinntekter utland		
Andre inntekter sluttbrukere	_____	
Inntekter fakturert sluttbrukere	_____	_____
Termineringsinntekter Tale		
Termineringsinntekter SMS		
Termineringsinntekter MMS	_____	
Termineringsinntekter	_____	_____
Mobiltelefoner		
Nummerportering		
Øvrige inntekter	_____	_____
Andre inntekter	_____	_____
Sum inntekter		

Kostnader til nettoperør omfatter de kostnadene Telenors interne sluttbrukervirksomhet ville betalt til intern nettoperør hvis det mellom disse var etablert en MVNO-avtale eller avtale om nasjonal gjesting. De avtaler som er benyttet i regnskapsmessig skille oppstillingen er Telenors standard MVNO avtale og avtalen om nasjonal gjesting med Network Norway. Kostnaden er beregnet ved å multiplisere det volum av taletrafikk, SMS og datatrafikk som genereres av og termineres til sluttbrukerne og antall SIM-kort med prisene i henholdsvis MVNO-avtale og avtale om nasjonal gjesting. Det er ikke benyttet høyere rabattsats enn den som er oppnådd av kjøperen av tilgang med minst volum for den aktuelle tilgangsformen. Eventuell engangsavgift (yearly maintenance fee) er fordelt over avtaleperioden og inkludert i kostnaden til nettoperør. Telenor har endret sin standard MVNO-avtale med virkning fra 23. mars 2012, og kostnader til nettoperør for MVNO er vist i to tabeller under:

Spesifikasjon av kostnader til nettoperør MVNO avtale 01.01.2012 – 22.03.2012: [UOFF tabell]

Tall i 1000			MVNO				
			Volum	Pris (kr)	Rabatt	Tale/SMS	Data
Tale	on-nett						
	off-nett	originert terminert					
SMS	on-nett						
	off-nett	originert terminert					
Data							
Innholdstjenester							
Yearly maintenance fee							
Sum tilgangskostnad							

Spesifikasjon av kostnader til nettoperør MVNO avtale 23.03.2012 – 30.06.2012: [UOFF tabell]

Tall i 1000			MVNO				
			Volum	Pris (kr)		Tale/SMS	Data
Tale	on-nett						
	off-nett	originert terminert					
SMS	on-nett						
	off-nett	originert terminert					
Data							
Innholdstjenester							
Abonnement Phone & MBB							
Abonnement M2M							
Sum tilgangskostnad							

Kostnadene for data i perioden 01.01.2012 – 22.03.2012 er beregnet i henhold til nedenstående spesifikasjon: **[UOFF tabell]**

Abonnement			
C Mobilt Bredbånd Av&Til			
C Mobilt Bredbånd Betal for bruk			
C Mobilt Bredbånd Dag&Natt			
C Mobilt Bredbånd Fri Bruk			
C Mobilt Bredbånd Kveld & Helg			
C Mobilt Bredbånd Litt Bruk			
C Mobilt Bredbånd 39			
C Mobilt Bredbånd 99			
C Mobilt Bredbånd 149			
C Mobilt Bredbånd 199			
C Mobilt Superbredbånd L			
C Mobilt Superbredbånd M			
C Mobilt Superbredbånd XL			
C Surfpad L			
C Surfpad M			
C SurfPad Day			
C Mobilsurf + Mobilsurf Kontroll			
C Mobil Phone			
B Mobilt Bredbånd Fri Bruk gammel			
B Mobilt Bredbånd Large			
B Mobilt Bredbånd Kveld & Helg			
B Mobilt Bredbånd Litt Bruk			
B Mobilt Bredbånd Medium			
B Mobilt Bredbånd Small			
B Mobilt Bredbånd Total			
B Bedriftspakke Medium			
B Bedriftspakke Small			
B Bedriftspakke Large			
B Bedriftspakke Total			
B Surf 5GB			
B Surf 35 GB			
B Mobilt Bredbånd S			
B Mobilt Bredbånd M			
B Mobilt Bredbånd L			
B Mobilt Bredbånd X-Large			
B Mobilsurf			
B Taleabonnement			
MMS alle abonnement			
Sum			

Spesifikasjon av kostnader til nettoperør nasjonal gjesting avtale: **[UOFF tabell]**

Tall i 1000	Volum	Pris (kr)	Nasjonal gjesting	
			Tale/SMS	Data
Tale	on-nett			
	off-nett	originert		
		terminert		
SMS	on-nett			
	off-nett	originert		
		terminert		
Data				
Innholdstjenester				
Abonnement Phone & MBB				
Abonnement M2M				
Sum tilgangskostnad				

Ekstern varekost tar utgangspunkt i totale vare- og trafikkostnader i Telenor Norge og fordeles mellom intern sluttbrukervirksomhet, tjenesteleverandører, eksterne MVNOer og ”Utlendinger i Norge” etter volum, og inkluderes i regnskapsoppstillingen. Ekstern varekost inkluderer samtrafikk til Telenors egen fastnettvirksomhet, som om mobil og fastnettvirksomheten i Norge var organisert i to adskilte selskaper, og det mellom dem var etablert en standard samtrafikkavtale.

Spesifikasjon av ekstern varekost MVNO: [UOFF tabell]

Tall i mkr	MVNO	
	Tale/SMS	Data
Trafikkostnader innland		
Trafikkostnader utland		
iPhone		
Nummerportering		
Andre kostnader		
Sum ekstern varekost	<hr/>	

Spesifikasjon av ekstern varekost nasjonal gjesting: [UOFF tabell]

Tall i mkr	Nasjonal gjesting	
	Tale/SMS	Data
Trafikkostnader innland		
Trafikkostnader utland		
iPhone		
Nummerportering		
Andre kostnader		
Sum ekstern varekost	<hr/>	

Interne kostnader for sluttbrukervirksomheten omfatter alle kostnader sluttbrukervirksomheten pådrar seg for å kunne selge og levere tjenestene til sluttbrukerne. Typiske aktiviteter/prosesser vil være salg, markedsføring, kundeservice, fakturering, drift av serviceplattformer, drift av IT-systemer og relevante støttesystemer, økonomistyring og ledelse, samt øvrige stabsaktiviteter.

Kostnader for Telenors interne tjenesteleverandør er identifisert ved å benytte informasjon fra produktregnskapet fra 2011. Her har vi informasjon om hvilken andel av kostnadsbasen for Telenor Norge som er relatert til den interne tjenesteleverandør for mobilvirksomheten i Norge. Denne informasjonen har vi pr. divisjon, og sammenholdt med informasjon pr. divisjon fra finansregnskapet, har vi funnet relevant kostnadsbase for vår interne tjenesteleverandør for første halvår 2012. Kostnader for tjenesteplattformer og kapitalbinding er holdt uendret fra foregående år. Disse kostnadene er i hovedsak stabile, og beste estimat på neste periodes kostnader er foregående periodes kostnader.

Spesifikasjon av kostnader for intern sluttbrukervirksomhet: [UOFF tabell]

Tall i mkr
Salg- og kundeledelse
- herav Provisjoner
- herav Salgs- og salgsstøtteaktiviteter
- herav Distribusjonskostnader
Markedsstyring
Kundebetjening
Styring- og støtteprosesser
- herav IS-kostnader
Fakturering og innkreving
Leveranse
Produktstyring og andre prosesser
Tjenesteplattform kostnader
Avskrivninger
Sum kostnader intern sluttbrukervirksomhet

Fordeling av inntekter og kostnader mellom tale/SMS og data

Telenor er bedt om å rapportere regnskapsmessig skille for hhv tale/SMS og data. I produktet "data" inkluderer vi alle tjenester som produseres via pakkesvitsjet data, mens tale/SMS er produkter som realiseres via tale og SMS i tilgangsavtalene. Kolonnen for data inneholder følgende produkter:

- Pakkesvitsjet data fra tale- og mobilt bredbånd abonnement
- MMS
- Trådløs sone
- Internasjonal gjesting pakkesvitsjet data og MMS
- Innholdstjenester levert over pakke-data

Inntekter som oppstår som en følge av at en kunde forbruker et bestemt produkt er fordelt direkte til tale/SMS eller data. Dette kan være trafikk som er priset pr. enhet (pr. samtale, minutt, SMS, MMS, MB etc.). Videre er inntekter som oppstår som en følge av at kunden abonnerer på et produkt fordelt direkte til tale/SMS eller data. Dette kan være mobilt bredbånd abonnement, SMS-pakker etc. Der månedsprisen for et taleabonnement inkluderer en gitt mengde tale/SMS og/eller data, fordeles en andel av abonnementsinntekten ut på disse produktene. Terminerte inntekter blir fordelt direkte til tale/SMS eller data.

Vi deler inn abonnementene i tre grupper, og fordeler ovenstående direkteinntekter mellom tale/SMS og data i hver av gruppene. Abonnementsgruppene er Taleabonnement, Mobilt bredbånd abonnement og Telemetri abonnement.

Fellesinntekter er inntekter som oppstår uten å være direkte relatert til forbruket av en tjeneste. Disse fellesinntektene består i hovedsak av abonnementsinntekter, og blir først tilordnet hver av de tre abonnementsgruppene. Deretter blir fellesinntektene fordelt mellom tale/SMS og data etter direkte inntekter i hver av de tre abonnementsgruppene.

Tilgangskostnad knyttet til forbruk av minutter, SMS og MB fordeles direkte til tale/SMS og data. Eventuell yearly maintenance fee og betaling for SIM kort fordeles etter direkte tilgangskost.

Direkte trafikkostnader blir fordelt til tale/SMS og data etter hvilket produkt som forårsaker trafikkostnaden. Felles trafikkostnader blir fordelt etter allerede fordelt tilgangskost og direkte trafikkostnader.

Der vi kan identifisere driftskostnader som gjelder enten tale/SMS eller data, blir denne kostnaden fordelt direkte til gjeldende produkt. Dette kan være provisjoner mobilt bredbånd, kostnader SMSC etc. Felles driftskostnader og kalkulatorisk rente fordeles ut på produktene tale/SMS og data etter allerede fordelte kostnader.

Rapporteringen viser at Telenor sin sluttbrukervirksomhet ville hatt et positivt resultat hvis denne var skilt ut som en egen enhet og hadde stått overfor samme tilgangspriser som kjøpere av MVNO- eller nasjonal gjesting tilgang hos Telenor. Rapporteringen viser negativt resultat for tale/SMS, uten at dette etter Telenors mening kan tillegges vesentlig vekt. Tale/SMS og data bundles i sluttbrukermarkedet og selges i hovedsak som ett produkt, og det vil etter Telenors oppfatning ikke gi mening å måle lønnsomheten på et lavere nivå enn for det bundlede produktet. Det er PTs angitte metodikk for fordeling av felleskostnader som gir dette resultatet, og Telenor vil som tidligere kommunisert fremholde dekningsbidrag for tale/SMS og data som en mer relevant fordelingsnøkkel for felleskostnader. Vi viser i denne sammenheng til notat datert 21.09.2011 av professor Trond Bjørnenak "Vurdering av regnskapsmessig skille for tale/sms og data (marked 15)" som tidligere er oversendt PT.

Med hilsen
Telenor Norge AS

for Siri Kalager
Regulatorisk direktør